

ותחיינה את הילדים

6) רשיי (שם)

יצא ראשו - באשה המקשה לילד ומוסכנת, וקtiny רישא: החיה פשוטה ידה וחוטכתו ומוסכנת לאברים, אבל דםן שלא יצא לאור העולם לאו נפש הוא וניתן להורגו ולהציל את אמו, אבל יצא ראשו - אין נוגעים בו להורגו, דהוה ליה כלוד ואני רחין נפש מפני נפש, ואם תאמר מעשה דשבע בז בקרי (שמואל ב, כ) הנה ראשו מושלך אליך דחוון נפש מפני נפש - התם משום ואפי' לא מסרו לו היה נהרג בעיר כשיתפנסה יואב והן נהרגין עמו, אבל אם היה הוא ניצול אף על פי שהן נהרגין לא היו רשאים למסרו כדי להציל עצמן, אי נמי: משום דמוריד במלכות הוה, והכי מפרש לה בתוספותה (תתמורה) [מסורת הש"ס: דתרומות פ"ג].

7) ערכין דף ז עמוד א

האשה שיצאה לירג - אין ממתין לה עד שתלך. האשה ששבה על המשור - ממתין לה עד שתלך. אמר رب יהודה אמר שמואל: האשה היוצאה לירג, מכין אותה כנגד בית הרion כדי שימושה הוולד תחילה, כדי שלא תבא לידי ניול וכו'. א"ר נחמן אמר שמואל: האשה שישבה על המשור ומתחה בשבת, מביאין סכך ומקרעים את קריסה ומוציאין את הוולד. פשיטא, מא' עבד? מחותך בבשר הוא! אמר רביה: לא נצרכה, להביאו סכך דרך רשות הרביב. ומאי קמשמע לו? דמספיקא מחלין שבתא, תנינא: מי שנפלה עליי מפולת, ספק הוא שם ספק אינו שם, ספק חי ספק מת, ספק כנעני ספק ישראל - מפקחין עליי את הגלו' מהו דעתיכא: התם הוא דהוה ליה חזקה דחויתא, אבל הכא דלא הוה ליה חזקה דחויתא מעיקרא אימא לא, קמ"ל.

8) רשיי (שם)

לידי ניול - שם יאה חיות בולד יצא לאחר מיתת אמו ונ يول הוא.

9) סנהדרין דף גט עמוד א

ליקא מידעם דליישראל שרי ולנכרי אסור.

1) סנהדרין דף גט עמוד ב

אשכח רבינו יעקב בר אחא דהוה כתיב בספר אגדתא דבר רב: בן נח נהרג בדיין אחד, ובעד אחד, שלא בהתראה, מפני איש ולא מפני אשה, ואפי' קרוב. משום רבינו ישמעאל אמרו: אף על העובי. מנהני מייל? אמר רב יהודה: דאמר קרא (בראשית ט') אף את דמכם לנפשתיכם אדרש - אפי' בדיין אחד, (בראשית ט') מיד כל' חיה - אפי' שלא בהתראה, (בראשית ט') מיד איש - האדם - אפי' بعد אחד, (בראשית ט') מיד איש ולא מיד אשה, אחיו - אפי' קרוב. משום רבינו ישמעאל אמרו אף על העובי. מאי טעמה דרבינו ישמעאל? - דכתיב (בראשית ט') שפרק דם האדם באדם דמו ישפרק, איזהו אדם שהוא באדם - هي אומר זה עבר שבעי amo.

2) רשיי (שם)

אף על העובי - הכה את האשה ויצאו ילדייה נהרג עליהן, ובישראל עד שיצא לאור העולם כדתנן במסכת [נדקה] (מד, א): תנוק בן יום אחד ההרוגו חיב, היכא דקים ליה בגויה שכלו לו חדשינו ואין נפל.

3) מסכת נדה דף מג עמוד ב

מתני'. תנוקת בת יום אחד - מטמאה בנדקה, בת י' ימים - מטמאה בזיבה. תנוק בן יום אחד - מטמא בזיבה, ומטמא בנגעים, ומטמא בטמא מת, וזוקק ליבום, וופטור מן היבום, ומכך בתורתה, ופօסיל (את) [מן] התרומה, ונוחל ומונחיל, וההורגו חיב, והרי הוא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם.

4) משנה מסכת אהלות פרק ז משנה ג

האשה שהיא מקשה לילד מתחכין את הولد במעיה ומוציאין אותו אברים אברים מפני שחיה קודמין לחיה. יצא רבו אין נוגעין בו שאין דחוון מפני נפש:

5) סנהדרין דף עב עמוד ב

אמר רב הונא: קטן הרודף ניתן להצילו בנפשו. קוסבר: רודף אינו צריך התראה, לא שנא גדול ולא שנא קטן. איתיביה רב חסדא לרוב הונא: יצא ראשו - אין נוגעין בו, לפי שאין דחוון נפש מפני נפש. ואמאי? רודף הוא! - שני הטעם, דמשmia קא דדי' לה.

12) רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פ"א ה"ט

הרי זו מצות לא תעשה שלא לחס על נפש הרודף. לפיכך הוו חכמים שעוברה שהיא מקשה לידך מותר לחתור העובר במיעה בין בסם בין ביד מפני שהוא כרודף אחריה להרגה, ואם משחוץ אין בראשו אין נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש זהה טבעו של עולם.

13) הריבט"א מסכת נדה דף מד עמוד ב'

הקשו בתוספות דאיו הכא ממשמע דעתך לא חשיב نفس וכן ממשמע מהכה את האשה ויצאו לידי שאין שם [אללא] תשולמי ממון דמי ולחות שפחחה הנמכרת בשוק כדאיתא בע"ק (מ"ח ב'), והכי גני ממשמע מהה דאמרין בסנהדרין (ע"ב ב') האשעה שהיא מקשה ליד חותכין את הولد ומוציאיןابرابر יצא ראשו אין נוגעין בו שאין דוחיןنفس מפני נפש, אלמא עובר לאו נפש הו, ואיכא למידק דאי' היכי אמרין בע"ק דערכין (ז') א') האשעה שישבה על המשבר ומתה בשבת מבאיין סכין וקורעין אותה ומוציאין את הولد וכיון דלאו נפש הוא היכי מחלין עליה את השבת, וראית' מי שכטב דהא לא קשיא כלל דחויה בשער מת אין בו אלא מצות פרוש מדבריהם, והי' יט עטמא דמהלין ספקות בשבת מהה נפsector כדאיתא בפרק רב' אליעזר (שבת קל"ז א'), ונראה שנענלה מהנו מה שאמרו במסכת ערכין דאקסין פשיטא Mai עבד מחותך בשר הוא ואמר רבא לא נצרכה אלא להביע סכין דרך רשות הרבים ומעטה קושית התוספות צריכה הרבה, ותירצ'ו דע"ג דלאו נפש הוא הינו לחיב ההרוג או לדוחות נפש אמו כדי שלא יגעו בו, אבל לענין הצלתו בשבת דינן כנפש דהא שיר' לומר בו טעמא דאמרין גבי בין קיימא חיל עלי' שבת אחת כדי שישמור שבתוות הרבהה, ולפירוש זה עוברה שהריחה כשם שמחלין שבת מפניה אם הווייקו פניה כר' מחלין מפני הولد, כן כתוב בעל הלכות גדולות ז"ל, ויש מתרצים דשאני התם דכיוں שכבר מתה האם הרי הוא עומד לעצמו ואין נגרר אחריו אמו ואין אלא כמו שנפלה עליו מפולת או שנענלה דلت לפני שמחלין עליו את השבת, אלא דכיוון דספקה הוא אין לו חיות גמור אפילו קזה ההרוג פטור, אבל כשאמו בחים הרי הוא כאחד מאבריה וכירך אמו אין מחלין עליו את השבת ועוברה שהריחה אין מחלין שבת אלא בשביבה, והפירוש הראשון יותר נכון.

ליקא מידעם דלי'ישראל שרי - בדבר שהוא מצוה לישראל לא אמרין כי העובד כוכבים שבשת חיב וישראל מצוה אף על גב דבר שני שבשת אין מצוה לישראל מ"מ יש עלי' מצות שביתת שבת. ועל העוברים דעובד כוכבים חיב וישראל פטור ע"ג דפטור מ"מ לא שר'. מיהו קשה דאמרין בפרק בן סורר ומורה (לקמן דף עב): יצא ראשו אין נוגעין בו דין דוחין נפש אבל קודם שיצא ראשו החיה פשוטה ידה וחתוכתו לאברים ומוציאאה כדי להציג את אמו וכיה'ג בעובד כוכבים אסור כיון שהוזהר על העוברים? ויל' דהא גני בישראל מצוה כדי להציג ואפשר דאיפלו בעובד כוכבים שר'.

11) תוספות מסכת נדה דף מד עמוד א

אי' הינו מית ברישא - והוא דתנן בפ' בהמה המקשה (חולין דף ע). השוחט את בהמה ומצא בה בין ט' ח' יש חילוק בין מטה לנרגה כדאמר בערכין (דף ז'). והוא דאמר נמי בהשוחט במטה אמה והדר ילידתיה הימן נמי כשנהרגה אי' נמי כגון דמתה אמו מחמת לידה דכיוון דעקר הولد יצאת אז לא מית כדאמר שמואל שלו' פ"ק דערכין (דף ז'). ישבה על המשבר ומתה מחותכין אותה בשבת ומוציאין הولد וא"ת אם כן עבר נחל ומחייב בישבה על המשבר ומתה תחולה ייל' דין היכי נמי ונתקט בין יום אחד משומם דפסוקיאליה דנהול ומחייב אבל עבר לא פסוקא לה ומיהא בין יום אחד ההרוגה חיב' דקעטני אבל עבר לא הינו אפילו נהרגה או ישבה על המשבר עד שיצא ראשו כדתנן במסכת אהלות פ"ז (משנה) ומייתי לה בפרק בן سورר ומורה (סנהדרין דף עב): האשעה המקשה חותראבר יצא ראשו אין דוחין נפש מפני נפש והרוגה או ישבה על המשבר עד שיבא לה מיחיב ומיהו אפשר דזוקא היכא דאמו חיה לא מיחיב הרוגה עד שיצא ראשו שתלי' קצת בחיותו אמו אבל היכא דמתה חיב' משומם דכמונה בקופסה דמי וא"ת אם תמצ'י לומר דמותר להרוגה בבטן אפי' מתה אמו ולא הוי כמנוח בקופסה אמאי מחלין עלי' את השבת שמביין סכין דר' ר'ה לקרוע האם כדמותה בפ' קמא דערכין (דף ז'): ויל' דמל' מקום משומם פקוח נפש מחלין עלי' את השבת אף ע"ג דמותר להרוגה דהא גoso ביד' אדם ההרוג פטור כדאמר פרק הנשפין (סנהדרין עט). דרוב גוספים למתה ומחלין את השבת עלי' כדאמר פרק בתרא דינמא (ד' פד): דין מהליכן בפקוח נפש אחר הרוב.